

Респіраторна гігієна

За допомогою фітобіотиків можна ефективно контролювати здоров'я легень без надмірного задавання антибіотиків

ГОРАН ГРГИЧ, MSc in Animal Science, менеджер з експорту компанії Liptosa (Іспанія)

Ще донедавна антибіотики та стимулятори росту були надійним засобом контролю різних респіраторних і нереспіраторних захворювань тварин, що безпосередньо впливало на рівень захворюваності стада, смертності, однорідності партій тощо. Також ці засоби були ефективними для поліпшення репродуктивних показників: плідності, якості потомства, а також зоотехнічних показників – добового приросту живої маси, конверсії корму. На жаль, заборона у ЄС 2026 року антибіотиків і стимуляторів росту призвела до збільшення кількості респіраторних захворювань у свинарстві, включно з пневмонією (частка захворювання сягає 17,4–74,2%) та плевритом. Тож без антибіотиків / стимуляторів росту проблема є критичною та важко-контрольованою.

Наша компанія, що спеціалізується на розробленні «зелених» рішень для тваринництва, зокрема виробництві фітобіотиків, нутрицевтиків й органіч-

них кислот, намагалася створити певні правила, які допомогли б знизити респіраторну захворюваність. Однак це виявилось неможливим, адже в різних країнах ЄС хвороби поширювалися по-різному. Наприклад, у Німеччині захворювання на *Mycoplasma hyorheumoniae* становило 9,3%, натомість у Франції сягало 69,3%. Окрім того, не було чіткої закономірності щодо ураження хворобами різних вікових груп тварин – на різних стадіях відгодівлі ураження становило 2–57,8% забитих свиней. Важкий плеврит спостерігався у 42,1% туш на фермах із респіраторним анамнезом, наприклад, спричиненим *Pasteurella multocida*.

Ми дійшли висновку, що захворювання стали набагато серйозніші, ніж до заборони додавання антибіотиків і стимуляторів росту. На фермах поширився важчий комплекс респіраторних захворювань свиней (PRDC), що спричинив рівень смертності від 2 до 20%. Тварини стали сприйнятливішими до полімікробних інфекцій. Тож ми

поставили перед собою завдання – розробити альтернативні стратегії боротьби з респіраторними захворюваннями без введення антибіотиків.

Розв'язання проблеми побачили у введенні продуктів рослинного походження, тобто на основі фітомолекул. Адже доведено, що такі продукти здатні знизити захворюваність на респіраторні захворювання на 52% (Heinzl, I., 2023). Вивчивши детально застосування рослинних препаратів у тваринництві, ми переконалися: ця практика має давню історію. Так, найдавніший шумерський документ, де її описано, датується 4000 рр. до н. е. Усі культури світу використовували фітобіотики, навіть сьогодні цю практику значно поширено в Греції, Китаї, Індії.

Важливо, щоб продукт на основі фітомолекул був дозволений до використання європейським законодавством. Як от органолептичні добавки (ефірні олії, екстракти) та сировина для кормів (часниковий порошок, продукти переробки спецій і приправ, ароматичні трави тощо).

Варто наголосити: крім застосування фітобіотиків для боротьби з високою поширеністю респіраторних інфекцій потрібен більший акцент на вакцинації проти PRRSv та *Mycoplasma hyorheumoniae*. Також незаперечним є факт, що високий рівень гігієни та належний мікроклімат, зокрема покращення вентиляції для зменшення вмісту аміаку й пилу, має вирішальне значення для зменшення респіраторних симптомів.

Комплексне рішення

Перш ніж розв'язати проблему респіраторних захворювань, потрібно визначити їхнє джерело. Ми зрозуміли, що причиною є комплекс ризиків: хронічні хвороби, знижений імунітет тварин, імуносупресія, прогалини у виробничій системі. Відтак дійшли висновку: рішення має бути комплексним.

Наш інноваційний продукт Liptosa Expert RESPIR FRESH створено на основі рослинних компонентів – чебрецю, евкаліпту, м'яти, саліцилатів, а також вітамінів А, D3, С. Кожен інгредієнт

Горан Гргич

АГРОТРЕЇДХІМ

ВИРОЩУЙ БЕЗПЕЧНО
ЗАРОБЛЯЙ СТАБІЛЬНО

Фітобіотик
Liptosa Expert Respir Fresh

БЕЗ АНТИБІОТИКІВ

**Контроль теплового стресу
та проблем дихальних шляхів**

+38 (044) 257-08-59

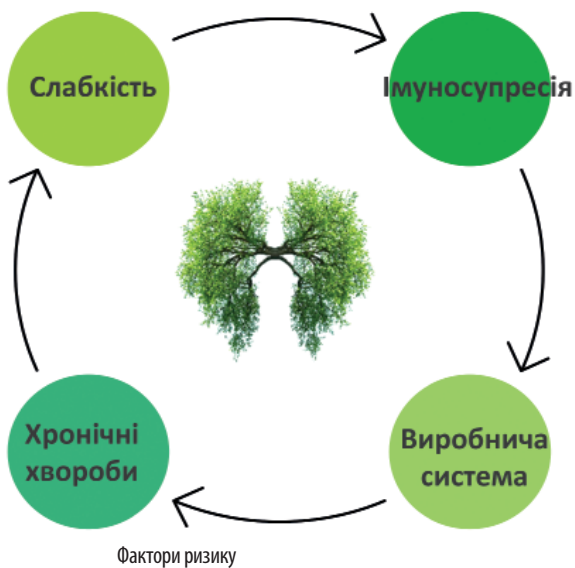
www.athcompany.ua

чинить певну дію. Чебрець – респіраторну, антисептичну, бальзамічну, муколітичну, протизапальну, стимулює травлення та підсилює природний захист. Евкалипт – відхаркувальний, протизапальний, знеболювальний засіб, має антимікробну та протівірусну активність, сприяє загоєнню ран. М'ята – відхаркувальний, протизастійний, протизапальний засіб, чинить антимікробну та протівірусну дію. Саліцилати – солі та ефіри саліцилової кислоти діють як протизапальні, жарознижувальні й анальгетичні засоби.

Водночас вітамін А сприяє регенерації епітелію, є антиоксидантом і незамінним елементом імунної системи. Вітамін D₃ потрібен для розвитку опорно-рухового апарату, діє як антиоксидант, зміцнює імунну систему. Вітамін С – відомий антиоксидант, підтримує регенерацію епітелію, зміцнює імунну систему.

Таким чином, Liptosa Expert RESPIR FRESH – це **нутрицидний продукт**,

спрямований на покращення фізіології та функціонування дихальної системи шляхом впливу на її природний захист. Він чинить відхаркувальну та бронхолітичну дію, має антимікробну та імунomodulatory активність. Може сприяти газообміну завдяки своїй протизапальній і протизастійній активності. Також сприяє регенерації пошкодженого епітелію завдяки вмісту вітамінів А та С, а додавання в склад продукту саліцилатів забезпечує жарознижувальну та знеболювальну дію. Завдяки унікальним компонентам уведення в корм тварин кормової добавки Liptosa Expert RESPIR FRESH запобігає виникненню захворювання та пришвидшує

Доцільно застосовувати Liptosa Expert RESPIR FRESH для підтримання тварин у процесі одужання, стимулювання у цей період споживання корму. Окрім того, ми рекомендуємо продукт для зниження теплового стресу, стресу через вплив навколишнього середовища (погана вентиляція, висока щільність посадки тощо), низького споживання корму.

Продукт доступний у рідкій і сухій формах. Його можна застосовувати у всіх виробничих циклах: норма становить 0,25–0,5 л / 1000 л питної води (рідка форма) або 1 мл/л за розчинення в замінику молока для поросят. Суху форму продукту можна згодовувати поросят,

Завдяки унікальним компонентам уведення в корм тварин кормової добавки Liptosa Expert RESPIR FRESH запобігає виникненню захворювання та пришвидшує одужання після респіраторних хвороб

одужання після респіраторних хвороб.

Доведено, що Liptosa Expert RESPIR FRESH :

- зміцнює природні захисні бар'єри дихальної системи (регенерує активність епітелію, сприяє активності війок, чинить бальзамічну та розріджувальну дію на слиз);
- полегшує стан тварин завдяки своєму протинабряковому ефекту;
- допомагає в боротьбі з патогенними мікроорганізмами;
- має імунomodulatory ефект.

Розробляючи продукт, ми ставили перед собою завдання – не лише допомогти тварині впоратися з хворобою, а й спонукати її до якнайшвидшого споживання корму, адже це важливий чинник відновлення її здоров'я та продуктивності. З цього погляду Liptosa Expert RESPIR FRESH – унікальний засіб, що допомагає не лише відновити цикл виробництва, а й покращити його.

Практичне застосування

Liptosa Expert RESPIR FRESH рекомендовано задавати за появи перших респіраторних симптомів на фермі. У цьому контексті рекомендуємо завжди мати цей продукт на фермі. Продукт має синергічний ефект з антибіотиками у разі спалаху респіраторних захворювань.

які вже споживають престартер, нормою 0,5 кг/т корму, надалі збільшуючи норму введення до 1 кг/т корму. На стадії росту й відгодівлі рекомендовані норми становлять 350–500 г/т.

Компанія Liptosa має понад 25-річний досвід роботи з фітобіотиками, зокрема й в умовах обмеженого додавання антибіотиків. Маємо численні позитивні відгуки наших клієнтів про Liptosa Expert RESPIR FRESH. Зокрема продукт добре себе зарекомендував на проблемних стадіях відгодівлі, коли введення антибіотиків ускладнено через періоди каренції, під час вірусних патологій (наприклад, грипу), коли антибіотики не діють, натомість Respir Fresh допомагає покращити й пришвидшити одужання. Продукт ефективно контролює кашель, спричинений *Mycoplasma hyopneumoniae*, у тварин на відгодівлі, коли антибіотик не підходить, бо тварини перебувають на завершальному етапі циклу. Також маємо позитивні відгуки щодо продукту, який дає змогу запобігти рецидивам *Actinobacillus pleuropneumoniae*. Підсумовуючи, хоча ще раз наголосити: задавання Liptosa Expert RESPIR FRESH одразу після появи перших симптомів забезпечує максимальний ефект.

lyudmyla.morozova@agpmedia.com.ua